

Tri zlaté hrušky

Kedysi dávno, už niet ani toho, kto by si to pamätal, žila jedna čarodejnica, pekná a bohatá, že jej na celom svete nebolo páru. Pýtali ju mnohí, králi i páni, ale ona nechcela ísť ani za jedného. Naveľa, keď ju už pytači domrzeli, dala rozhlásiť, že pôjde za toho, kto sa jej po tri razy skryje tak, že ho nenájde. Takého že si vezme, čo by hneď bol aj žobrák.

Len teraz sa začali do jej zámku hrnúť mladí páni. Lenže akí prišli, takí odišli, lebo ona zakaždým uhádla, kde sa ktorý skryl.

A tu raz prikvitol šuhaj v gubke. Že on tú gubku nosil či v lete, či v zime, nevolali ho ináč než Gubčíkom.

Tá gubka sa hrdej čarodejnici nepozdávala, najradšej by bola mládenca zo zámku vykúrila. No potom privolila, aby zostal, lebo neverila, že by bol väčší čarodejník, ako je ona čarodejnica.

A naozaj. Keď sa Gubčík premenil na rybu a spustil sa až na dno mora, na druhý deň ráno vošla do záhrady, zoberala sa okolo seba a vraví:

„Na zemi ťa niet, na nebi ťa niet, kdeže si? V mori si, na dne si, ryba si – pod’ von!“

Či chcel, či nechcel, musel von, a tak z prvého skrytia nebolo nič. Na ďalší deň sa premenil na vtáka a vyletel vysoko až nad oblaky. Čarodejnica si opäť vyšla do záhrady, poobzerala sa okolo seba a vraví:

„Na zemi ťa niet, vo vode ťa niet, kdeže si? Nad oblakmi si, vták si, zleť dolu!“

Či chcel, či nechcel, musel na zem. Potom si celú noc lámal hlavu, kde by sa jej ukryl po tretí raz, no nevymyslel nič. Ba aj ráno nadišlo a on len chodí po záhrade a nie a nie niečo vymyslieť. Vtom vidí, že čarodejnica vychádza zo zámku a mieri k záhradnej bránke. Vtedy sa už spamätal a premenil sa na klinček v kvetinovej hriadke hneď vedľa chodníka. Ona kráča tým chodníkom a vidí krásny kvet.

„Ej,“ vraví si, „kdeže sa tu vzal tento utešený klinček, vari vykvitol cez noc?“

S tým si ho odtrhla a prívoniava. Potom sa obzrie okolo seba a háda:
„Na zemi ťa niet, na nebi ťa niet, vo vode ťa niet. Nevieam, kde si, po-
vedz mi!“

„Tu som, moja milá!“

Zvolá Gubčik a zmení sa v jej rukách na ešte krajšieho mládenca, než
bol predtým.

„Či už teraz budeš moja?“

„Nebudem ešte, nebudem, iba ak by si mi do zajtra rána priniesol zo
siedmej krajiny múku na svadobné koláče!“ zvolala čarodejnicu a roz-
behla sa do zámku.

Rozmýšľal Gubčik, ako jej splniť želanie, lenže siedma krajina bola ďa-
leko a obilie, z ktorého mala byť tá múka, ešte stálo na koreni.

Vtom si spomenul na svojho strýka, veľkého strigóna, ktorý mal taký
fúrik, že keď si naň sadol, odviezol ho, kam chcel. Šiel teda za ním, vy-
pýtal si ten fúrik, sadol si naň a v okamihu bol v siedmej krajine. Tam dal
nažať obilie, pozväzovať ho, vymlátiť a cestou v jednom mlyne zomlieť
na bielučkú múku. Ráno už stál pred zámkom a volá na čarodejnicu:

„Či už teraz pôjdeš za mňa?“

„Nepôjdem, nepôjdem,“ zavolala mu von oblkom, „len ak mi do rá-
na donesieš vína z toho hrozna, čo rastie za čiernym morom!“

Poškrabal sa Gubčik za ušami, veď to nebol žart dostať sa za more. No
spomenul si na fúrik a bol tam, kde chcel byť. Z hrozna potom narobil ví-
na, natočil ho do sudov a ráno, keď čarodejnicu ešte spala, už jej búchal
na vráta.

„Či už pôjdeš za mňa? Víno je tu!“

Na to ona vyzrie zo zámockého obloka:

„Nepôjdem, kým zo sedemdesiatej siedmej krajiny neprinesieš tri zla-
té hrušky, aby si bol taký bohatý, ako som ja.“

Gubčik vedel, že teraz mu už fúrik nepomôže. Pustil sa teda sám do tej
sedemdesiatej siedmej krajiny. Ide si on, ide starými horami, rudnými
cestami, až pride k jednému chlapíkovi, čo už bohvie koľko rokov behal
okolo jedného stromu a ešte sa stále dosť nevybehal.

„Pamodaj šťastia! Čo to robíš, človeče?“

„Čože by som robil, behám, lebo ma nik nechce do takej služby, kde
by som sa mohol do vôle vybehať!“

„Poď so mnou,“ vraví mu Gubčik, „možno sa nabeháš až-až.“

Chlapík pristal a šli.

Idú, idú, až prídu zas k takému, čo mal deväť veľkých chlebov pred
sebou, a predsa bedákal:

„Jedol by som, jedol!“

„Tak čo nejíš?“ vraví mu Gubčik, „veď máš pred sebou hromadu
chleba.“

„Jaj, keď mi je to ako psovi mucha.“

„Poď s nami, možno sa naješ dosýta.“

No dobre. Boli traja a šli.

Idú, idú, až prídu k chlapíkovi, čo sedel pred veľkou vatrou v devia-
tich gubách a kričal:

„Pomôžte, ľudia, zima mi je!“

„Preboha,“ vravia mu tí traja, „ako ti môže byť zima, keď máš na sebe
deväť gúb a ešte sedíš pri vatre.“

Ale ten len drkoce zubami, dobre že sa od zimy nepominie.

„No tak poď s nami,“ vraví mu Gubčik, „možno sa zohreješ.“

Už boli štyria a šli.

Idú, idú, až natrafia na jedného, čo sa opiera o studňu, za chrbtom mu
tečie celý Dunaj, no on predsa volá:

„Pil by som, pil by som!“

„No tak sa napi,“ vraví mu Gubčik, „vody je tu do vôle.“

„Ó kdeže,“ zahorekval chlapík. „Všetko je to málo, umriem od smádu.“

„Tak poď s nami do sedemdesiatej siedmej krajiny, hádam tam bude
vody dost.“

Šiel s nimi aj ten piaty a nezdadlo sa ocitli v tej sedemdesiatej siedmej krajine. Tam uprostred hôr zaklopali na kráľovský zámok, a keď im otvorili, stúpili si pred kráľa a akoby jedným hlasom si pýtali od neho tri zlaté hrušky.

„A ktože ste vy,“ spytuje sa ich kráľ, „že tak nič po nič žiadate odo mňa tri zlaté hrušky?“

„Poslala ma po ne tá a tá čarodejníca,“ vraví mu smelo Gubčik, „a títo tu,“ ukazuje na štyroch chlapíkov, „sú moji kamaráti.“

„Keď je tak,“ ohlási sa kráľ, „dostanete tie hrušky, no najprv si ich musíte zaslúžiť. Práve teraz strojím svadbu môjmu synovi. Pekári a kuchári už týždeň pečú a vyvárajú, no hostí niet. Ak mi tých hostí z deviatich krajín do rána pozvoľavate, budú hrušky vaše. Ak nie, živí sa stadiaľto nevrátite.“

Strípili tí, akoby ich obliad ľadovou vodou. Veď obehnúť za noc deväť krajín, to nie je pribehnúť do susedov.

Iba ten chlapík, čo okolo toho stromu behal, nemihol ani brvou a prikázal kráľovi napísať listy pre hostí.

„Listy sú už hotové,“ odvetil kráľ a dal mu ich takú hrbu, že nemohli ani zrátať, koľko ich je.

No behúň nič. Na poludnie zvoní, večer sa blíži a on sa len poneviera po dvore a okolo zámku. Ostatní ho v strachu súria, ale on len rukou kývne, že času dosť. Rozbehol sa až s večerným vetrikom a s raňajším bol späť.

Pobrali sa teda všetci s odpoveďami pred kráľa a pýtali si tri zlaté hrušky.

„Ej, dám vám ich, dám,“ vraví kráľ, „ale hostia píšu, že na svadbu teraz nemôžu prísť. Nuž vy, keď chcete mať tie hrušky, musíte do zajtra pojesť, čo moji pekári a kuchári nahotovili. Ak nie, dám vás zmárniť.“

Podlomili sa tým nohy v kolenách. Veď dosiaľ ich chovali ako pavúky, nuž akože mohli teraz vyjesť komory plné koláčov a pečienok? A roztriasli sa ako osiky.

Len ten jedák sa netriasol. Kým ostatní kúsok po kúsku odhrýzali z pečienok a koláčov, on za chvíľu spucoval všetko do poslednej mrvinky. Do večera boli ešte aj hladní. No ale aspoň jeden sa trochu nasýtil.

Na druhý deň znova predstúpia pred kráľa a pýtajú si tie zlaté hrušky.

„Dám vám ich, dám,“ škerí sa kráľ. „Ale ja som už pred tromi dňami dal železnú pec cerovým drevom rozkúriť. Ak v nej do rána prespíte, môžete si tie hrušky odtrhnúť.“

S tým ich prepustil.

No bolo tým!

„Už tu musíme zahynúť,“ vravia si.

A keď uvideli šlahaf z pece ohnivé jazyky, pustili sa do vlasov, ba začali si jeden druhému predhadzovať na oči, kto koho sem zväbil a že teraz nič po nič sa musia piecť ako kurence na ražni.

Iba keď im ten guboš v deviatich gubách povie:

„Čože sa dohadujete? Choďte si radšej nazbierať triesky na ohnák, lebo ináč v tej peci v noci pomrznete.“

Ale kdeže tí, hašteria sa, slova nepočúť. No večer, keď prídu po nich, už nik nehovorí, nenadáva, každý je ako hrob. A čím viac sa blížia k peci, tým je horšie. Bodaj by aj nie, keď ich už zďaleka opekalo, ožihalo, dobre že koža na nich nepraskla.

„Len sa tadnu, len!“ strkajú ich dovnútra.

Vtom milý guboš skočí pred nich a hup! Už je v žeravej peci. Tam de-
väť ráz mávol tými gubami, čo mal na sebe, a horúčava je odrazu v nich.

Vtedy vošli do pece aj ostatní. Ale sa veru dobehli, lebo zima tam bo-
la na zamrznutie. Ten v tých gubách si v jednom kútiku rozložil ohník,
hreje sa, ruky nadeň naťahuje, no kamarátov nedajbože pustiť k sebe. Tu
tí, aby sa trochu zahriali, začali behať z jednej strany na druhú a pritom
robili taký hurhaj, štabarc a krik, že kráľ vo svojej izbe nemohol spať.

Ráno sa spytuje, čo to bol v noci za hurt a krik, že nemohol oka za-
žmúriť. Keď mu povedali, že to robili tí v peci, nechcel veriť, žeby neboli
zhoreli na uhol'.

Odrazu však stoja pred ním všetci piati, takí ako predtým, len štyria
z nich sa stále trasú od zimy.

„No,“ vraví kráľ, „už vidím, že proti vám nič nezmôžem. Podťe si tie
hrušky odtrhnúť.“

A vedie ich horami-dolami, rudnými cestami, až ich priviedol k jed-
nému veličiznému jazeru.

„Uprostred jazera je lúka,“ ukazuje im, „a na nej stojí ten strom, čo mu
na samom vrchovci rastú tri zlaté hrušky. Ak toto jazeró vypijete,“ smeje
sa, „hrušky sú vaše. Ak nie, cez vodu sa na sihoť nedostanete.“

„No, môžeš tu piť!“ vzdychol si Gubčik a už sa lúčil s hruškami. Ved'
to jazeró bolo také ohromné, že strom so zlatými hruškami nebolo dob-
re ani vidieť. A že by sa našiel niekto, čo by tú vodu vypil, ani pomyslieť.

„No tak pite!“ povie ten, čo ho našli pri Dunaji.

„A ved' si pi, keď si sa nato narodil!“

„A veru sa napijem!“ buchol sa pijak do prs.

Potom si priľahol k jazeru, a keď ho vydúchal ako dáku holbičku vína,
vstal, utrel si rukávom ústa a povedal:

„No, ale som si rezol!“

Potom už po suchom prešli na tú lúku k trom zlatým hruškám. A Gub-
čik sa nemusel ani škriabať na strom, ani ním zatriasť, samy mu odpadli,
iba čo im klobúk nadstavil. A ako sa ocitli v jeho klobúku, zaraz sa ten
strom aj tie hlboké hory-doly prepadli a všade okolo nich stála odkliata,
oživená krajina. Nuž kadiaľ šli, všade ľudia vítali Gubčika ako svojho oslo-
boditeľa a kráľa. A tá pekná čarodejnica mu už potom vďačne podala ruku.
Všetci boli teda spokojní: i ten, čo sa vybehal, i ten, čo sa najedol, i ten, čo
sa zohrial, i ten, čo sa napil, i Gubčik, čo si viedol peknú paničku k oltáru.